

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **A. H.**, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o námitce podjatosti soudců správního úseku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 59 Af 18/2015,

t a k t o :

Soudci Krajského soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci Mgr. Lucie Trejbalová, Mgr. Hana Ptáčková, Mgr. Karolína Tylová a JUDr. Pavel Vacek **n e j s o u v y l o u č e n í** z projednávání a rozhodování ve věci vedené u Krajského soud v Ústí nad Labem pobočka v Liberci, pod sp. zn. 59 Af 18/2015.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně podala dne 14. 5. 2015 žalobu u Krajského soud v Brně proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2015, č. j. 5864/15/5100-41451-711232, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Finančního úřadu pro Liberecký kraj ze dne 17. 6. 2014, č. j. 943020/14/2605-05702-603261. Krajský soud v Brně usnesením ze dne 18. 5. 2015, č. j. 29 Af 44/2015-7, postoupil věc místně příslušnému Krajskému soud v Ústí nad Labem, který výzvou ze dne 25. 6. 2015, č. j. 59 Af 18/2015-13, vyzval žalobkyni k zaplacení soudního poplatku za správní žalobu a návrh na přiznání odkladného účinku žalobě.

Žalobkyně v odpovědi ze dne 14. 7. 2015 na uvedenou výzvu krajskému soudu mimo jiné sdělila, že „[...] *namítá podjatost všech soudců zdejšího soudu v aktuálním obsazení s návrhem na jejich neprodlené vyloučení z projednávání a rozhodnutí nejen této věci a předložení věci k rozhodnutí podle § 12 odst. 1 o. s. ř., neboť věc musí být přikázána jinému soudu téhož stupně z důvodu delegace nutné, protože jinak opět reálně hrozí, že jimi bude pokračováno v dalším pokořování nezávislého, nestranného, odborného a spravedlivého rozhodování soudů*“.

Soudci 59. senátu Krajského soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, Mgr. Lucie Trejbalová, Mgr. Hana Ptáčková, Mgr. Karolína Tylová a JUDr. Pavel Vacek se vyjádřili k námitce podjatosti tak, že se necítí být podjatými, nemají vztah k účastníkům řízení, ani k projednávané věci a nepodíleli se na rozhodování věci před správním orgánem.

Nejvyšší správní soud uvážil v této věci následovně. Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), jsou soudci „[v]yloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech“. Podle § 8 odst. 5 věty čtvrté s. ř. s. musí účastník řízení námitku podjatosti zdůvodnit a uvést konkrétní skutečnosti, z nichž podjatost soudce dovozuje.

Není pochyb o tom, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námitky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezájatosti soudce v konkrétním případě. K této otázce se vyjádřil Ústavní soud, který připomněl, že vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, všechna rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na: <http://nalus.usoud.cz/>). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem osob zúčastněných na řízení vedou. K vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci však může dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srovnej nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01).

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tímto principem jsou vyloučeny praktiky kabinetní justice a nestrannost soudního rozhodování je tak nejlépe chráněna ve prospěch účastníků soudních řízení. Uvedeným způsobem je zmíněný princip zásadně naplněn, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný.

Ve vztahu k rozhodování o námitkách podjatosti soudců je rovněž nutné zdůraznit, že posouzení podjatosti soudce z různých důvodů se musí řídit stejnými kritérii. Proto je také vždy třeba zkoumat, zda vztah soudce ke konkrétní věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že tento soudce nebude moci nebo schopen nezávisle a nestranně rozhodovat.

V nyní posuzované věci žalobkyně tvrdí, že soudci 59. senátu Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, Mgr. Lucie Trejbalová, Mgr. Hana Ptáčková, Mgr. Karolína Tylová a JUDr. Pavel Vacek musí být vyloučeni z projednávání jejího sporu s žalovaným jen proto, že „[...] jinak opět reálně hrozí, že jimi bude pokračováno v dalším

pokračování

pokořování nezávislého, nestranného, odborného a spravedlivého rozhodování soudů“. Argumentace žalobkyně je však v rozporu s § 8 odst. 5 větou čtvrtou s. ř. s., neboť neobsahuje žádné konkrétní skutečnosti, ze kterých je podjatost jmenovaných soudců dovozována. Jelikož žalobkyně vznesla námitku podjatosti v reakci na výzvu k zaplacení soudních poplatků, její argumentace naplňuje i hypotézu ustanovení § 8 odst. 1 věty třetí s. ř. s., podle kterého „[d]ůvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech“. Žalobkyně totiž zjevně nesouhlasí s postupem krajského soudu, který jí v souladu se zákonem vyzval k zaplacení soudních poplatků.

Pro oprávněné pochybnosti o podjatosti soudce musí existovat shora zdůrazněný vztah konkrétního soudce k věci, účastníkům řízení nebo jejich zástupcům, který dosáhne určité nepřijatelné intenzity. Nic takového z popisované situace ale nevyplývá. Žalobkyně neuvádí žádné konkrétní skutečnosti a důkazy pro své spekulace, její námitka napadá toliko způsob vedení řízení, který není důvodem pro vyloučení soudce (§ 8 odst. 1 věta třetí s. ř. s.), a vyjádření zákonných soudců vylučují jakýkoli vztah k účastníkům řízení, jejich zástupcům či projednávané věci. Nejvyšší správní soud proto neshledal důvod pro vyloučení jmenovaných zákonných soudců 59. senátu Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci, z projednávání a rozhodnutí věci pro podjatost.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. září 2015

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu